

HOMILIE

van Mgr. dr. J.H.J. van den Hende bij de paaswake, zaterdag 16 april 2022, HH. Laurentius en Elisabeth Kathedraal in Rotterdam

Genesis 1, 1-2, 2

Exodus 14, 15-15, 1

Ezechiël 36, 16-17a.18-28

Romeinen 6, 3-11

Lucas 24, 1-12

Broeders en zusters, het is vanavond niet een gewone eucharistieviering, maar een veel langere viering die we ook een wake noemen. Het is later op de avond, er zijn meerdere lezingen uit het Oude Testament, we zegenden aan het begin het vuur en we zegenen straks het water. Deze lange wake, deze avondviering, die in de vroege Kerk ook wel in de vroege ochtend werd gehouden de opgaande zon tegemoet, het beeld van de verrezen Christus, deze lange wake wordt door de heilige Augustinus de “moeder van alle wakes” genoemd. Aan de ene kant, omdat de paaswake de allerbelangrijkste is. Daar kan geen andere wake aan tippen. Want het gaat over de verrijzenis van de Heer. Aan de andere kant ook, omdat deze wake model staat voor andere vieringen die wij kennen.

De Heer is verrezen. Dat is de belangrijke boodschap die we horen in het evangelie. En dat hebben we uitgebeeld door in een donkere kerk het licht binnen te dragen. Dat de Heer verrezen is, dat Jezus leeft, is het allerbelangrijkste van ons christelijk geloof. Paulus zegt dat het een van de belangrijke overleveringen is die hij van de Heer zelf ontvangen heeft (1 Korintiërs 15, 3-5). Je zou kunnen zeggen wanneer je als christen beweert “ach, dat geloof in het eeuwig leven zie ik toch niet zo zitten”, of “ach, de Heer is die wel echt opgestaan?” dan haal je eigenlijk de bodem onder het christelijk geloof vandaan (1 Korintiërs 15, 12–17). Want we leven hier op aarde met het oog op het eeuwig leven. En in deze wereld, waarin zo veel zonde en duisternis bestaat, zoveel oorlog en geweld -we zien het dagelijks op ons netvlies- mogen we blijven zeggen dat de liefde van de Heer sterker is dan kwaad en dood. Het is belangrijk om te blijven vertrouwen dat de liefde en de trouw van God groter zijn dan onze ontrouw. En daarom, broeders en zusters, vieren we deze wake. Het is een lange zit, maar regelmatig mag je ook gaan staan en knielen. We houden de beweging erin.

Pasen, broeders en zusters, dat is een bevrijding. Dat is een uittocht die uniek is. De kruisdood, de grafrust en de verrijzenis van de Heer en het eeuwig leven. In de eerste lezing uit het boek Genesis hebben wij gehoord dat het leven ons gegeven is als een geschenk. Het leven als een geschenk met een bijzondere verantwoordelijkheid voor de mens in de schepping. En we kunnen ons afvragen: Nemen wij die verantwoordelijkheid serieus genoeg? Beheren wij de schepping, of beheersen wij alles wat leeft? Maken wij er gebruik van, of maken we alles langzamerhand op? Iedere keer opnieuw is deze indringende lezing de uitnodiging op een belangrijke vraag: Zijn we aan het leven gehecht als een geschenk? Geven we zoveel waarde aan het leven als God dat zelf heeft gedaan? En dan de lezing uit het boek Exodus over de uittocht. Er is slavernij, het volk van God zit in ellende in Egypte. Maar God heeft de ellende van zijn

volk gehoord (Exodus 3, 7.9) en onder leiding van Mozes trekken ze door de Rode Zee om dan nog een tocht van veertig jaar door de woestijn voor de boeg te hebben. Maar het is uittocht uit ellende en dood. Zo is ook onze bevrijding door de kruisdood en verrijzenis van Jezus Christus uittocht uit ellende en dood. Ook al hebben wij ook nu te maken met oorlog en geweld. Ook al hebben wij ook nu te maken met zonde en kwaad. Het kwaad heeft niet het laatste woord, omdat Gods liefde sterker is. Want Hij houdt ons leven hoog. Het leven van iedere mens. Zelfs van de pasgeborene en van het kind dat nog geboren moet worden. En dan de derde lezing uit Ezechiël. Wat is het geweldig dat de profeet zegt, dat God ons hart wil vernieuwen. Als we niks meer voelen door de zonde, als het ons niks meer kan schelen, als we misschien van onverschilligheid onze levensstijl gemaakt hebben, dan belooft de Heer ons hart van steen opnieuw te veranderen in een hart van vlees. Staan we daarvoor open? Erkennen wij onze hardheid? Het is de Heer die ons wil vernieuwen.

Drie lezingen in deze avondwake, gelezen in het perspectief van de heilsgeschiedenis en de verrijzenis van Christus. Waarom is de Heer verrezen? Omdat Hij het leven van ieder van ons naar waarde schat en ons niet in zonde wil zien ondergaan. Omdat Hij ons bevrijdt en niet in kwaad en zonde wil vastzetten. En omdat Hij ons hart wil vernieuwen, een nieuwe kans geeft aan ons geweten, aan ons gemoed. En vandaag mogen wij dat vieren, broeders en zusters, dat fundament van ons geloof. En de vraag is dan: Zijn we zelf nog met het geloof bezig, of is het inmiddels weggestopt en hebben we het er niet vaak meer over? Is het geloof nog iets dat ons vreugde geeft, dat ons corrigeert, dat ons moed geeft en steeds weer ook de aandrang tot verandering en vernieuwing? In deze paasnacht kunnen we opnieuw beginnen, mocht ons hart van steen zijn geworden en als we geen uitzicht meer zien en ons leven niet meer naar waarde schatten.

Broeders en zusters, vandaag mogen we een aantal mensen opnemen in onze Kerk. Drie volwassenen die de stap willen zetten om gedoopt te worden en gevormd te worden met de kracht van de Geest en daarna voor het eerst deel te nemen aan de eucharistie. En daarnaast zijn er nog twee volwassenen die naar voren treden. Eén persoon die al gedoopt is, maar die in onze Kerk wordt opgenomen door het vormsel en de eucharistie. En één volwassene die haar doop in onze Kerk wil bekronen met het sacrament van de Heilige Geest. Vijf volwassen mensen. Ik hoop dat u net als ik kunt zeggen: dat is een groot geschenk voor ons. En mocht ons hart al verhard zijn, mochten we geen uitweg zien uit alle ellende, en mochten we het leven niet meer naar waarde schatten, dan kunnen zij misschien met hun stap naar voren toch ook óns weer in beweging krijgen om ons geloven opnieuw op te poetsen, te verdiepen en waar te maken.

Dat laatste, broeders en zusters, is elke dag aan de orde. Van onze Kerk wordt wel gezegd dat we in onze westerse gebieden wat kleiner worden. Dat is ook zo. Statistieken kun je lezen. En als we weer iets kleiner worden, schijnt dat nog steeds voorpaginanieuws te zijn. Alsof men verbaasd zegt: zijn ze er nou nog steeds..? Ja broeders en zusters. Het is aan ieder van ons om dat geloof, om die naam van Jezus, om het vertrouwvolle geloof in de verrijzenis ook uit te spreken en uit te dragen. Misschien niet bij alle gelegenheden. Het hoeft niet in de supermarkt, het hoeft niet in de bus. Maar misschien wel dat u met uw levenswijze kunt laten zien dat u de liefde van Christus als rode draad in uw leven niet loslaat. Dat u het leven als geschenk van God naar waarde schat en het beschermt, ongeboren en kwetsbaar en ziek. En dat u ook de liefde van Christus laat zien in een dienstbare houding jegens onze medemens.

We begonnen Witte Donderdag met Jezus en het laatste avondmaal, dat Hij zijn leerlingen de voeten wast en zei: jullie moeten dienstbaar zijn zoals Ik (Johannes 13, 13-15). En wanneer Hij sterft aan het kruis op Goede Vrijdag is Gods goedheid zo groot dat Hij opstaat uit de dood en dat we een nieuwe kans krijgen door zijn vergeving, vernieuwing. Een nieuw hart, wie wil dat niet?

Ik wil graag onze dopelingen en vormelingen welkom heten in onze Kerk. En ik hoop dat ieder van ons die vandaag zijn doop herinnert en die mag vernieuwen en besprenkeld wordt met gezegend water, dat u ook opnieuw of nog steeds werk maakt van uw geloof. Omdat we samen de Kerk moeten dragen. U bent een actief lid van het lichaam van Christus. Daartoe bent u geroepen (1 Korintiërs 12, 12). Daar zijn uw doopsel en uw vormsel het begin van geweest. De Heer wil leven in u, Hij leeft in onze Kerk, in onze wereld. Mogen we daaraan vasthouden en daarom steeds opnieuw in geloof onze keuzes maken in het licht van de liefde en trouw van Christus. Amen.